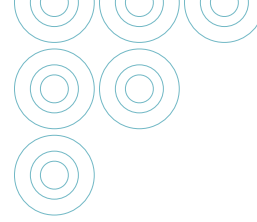
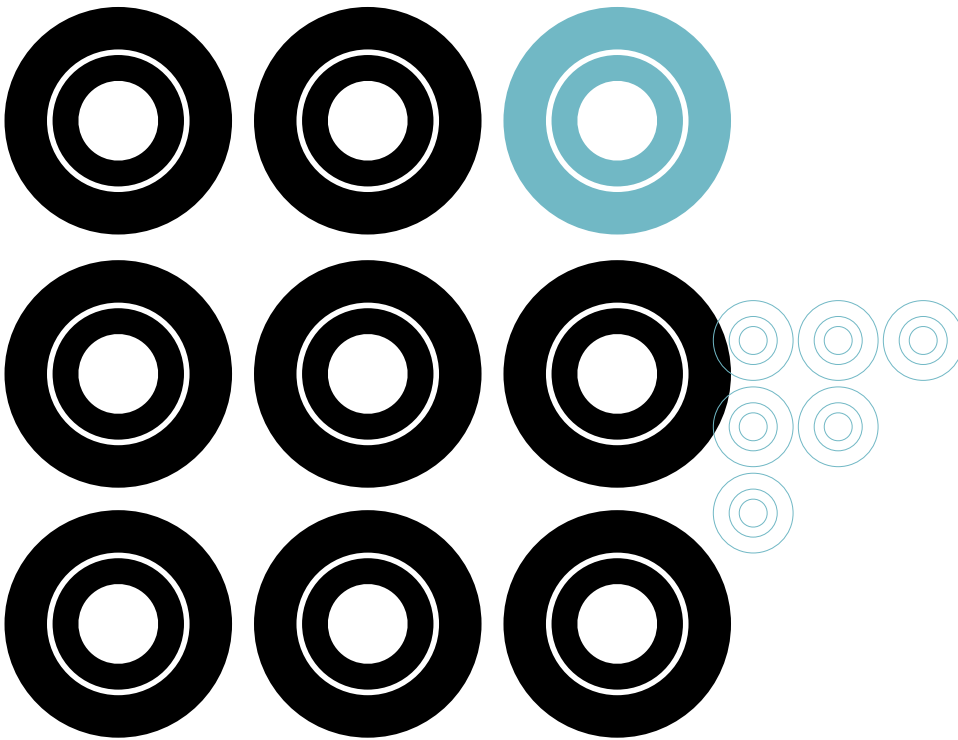
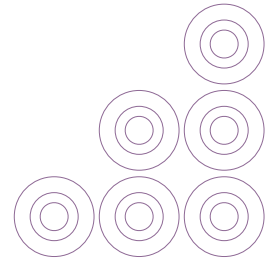

MOGELIJKE ACTIES

DOELGROEP 2^e en 3^e graad secundair onderwijs

IN HET KORT Tijdens deze les verkennen de leerlingen hun motivatie om zelf acties te ondernemen m.b.t. de productie, de consumptie en het herstel van elektrische en elektronische apparaten. Aan de hand van voorbeelden en zelfgekozen criteria bedenken ze ideeën en mogelijkheden om zelf acties te ondernemen en engageren ze zich om zelf een actie uit te werken en uit te voeren.

VOORKENNIS De leerlingen zijn vertrouwd met de basisprincipes en kaders m.b.t. duurzaam omgaan met elektrische en elektronische apparaten (ontwerpfase, circulaire economie, R-strategieën, slapende apparaten, ...).

MOGELIJKE ACTIES

LESDOELEN

- > De leerlingen verkennen hun motivatie om zelf acties te ondernemen m.b.t. de productie, de consumptie en het herstel van elektrische en elektronische apparaten.
- > De leerlingen zijn bereid zich te engageren om een actie m.b.t. de productie, de consumptie en het herstel van elektrische en elektronische apparaten uit te voeren.
- > De leerlingen kunnen kritisch nadenken over hun leerproces.
- > De leerlingen begrijpen hoe hun keuzes m.b.t. de productie, de consumptie en het herstel van elektrische en elektronische apparaten kunnen bijdragen tot een meer circulaire economie.

MATERIAAL

- > Een bord of flap
- > Enkele foto's, filmpjes, (screenshots van) sociale media campagnes, reportages, ... van acties van jongeren die aanzetten of op een andere manier bijdragen tot herstel van elektrische en elektronische apparaten, bijvoorbeeld:
  - > Foto's van jongeren die deelnemen aan een Repair Café voor de campagne Repair Everywhere (bijlage 1)
  - > Een reportage met foto's van jongeren die apparaten leren repareren tijdens een workshop in Hasselt.
  - > Een reportage met foto's van jongeren die met vrijwilligers van Repair Café Roeselare ervaren wat het betekent om een hersteller te zijn.
  - > Een reportage met foto's van leerlingen die kunst maken van versleten apparaten.
  - > Een interview met een jongere die een Repair Café bezoekt.
  - > Een sociale media post met foto's van een Repair Café in de klas:
  - > Een sociale media post over een jongere die op school een Repair Café organiseerde ten voordele van Oekraïense vluchtelingen.
  - > Op online beeldbank Het Archief voor Onderwijs van [meemoo](#) vind je een uitgebreide verzameling van beeldmateriaal uit onze archieven, op maat van de leerplandoelen en eindtermen in het onderwijs en geselecteerd voor dit lespakket. Als leerkracht kan je zelf gratis een account aanmaken. Je leest er alles over op [deze pagina](#).
- > Per groep een groot blad met drie concentrische cirkels (bijlage 2)
- > Werkblad actie voorbereiden (bijlage 3)
- > Twee sets van de zes kaarten reflectiememory (bijlage 4)

VOORAF

- > Lees het achtergrondossier grondig door. Aan de hand van de vragen wat, waarom en hoe geeft deze tekst je de nodige inhoudelijke en didactische kennis en inzichten om aan de slag te gaan met deze lesfiche.
- > Kies de elementen uit de module die passen bij jouw leerlingen en die aansluiten bij voorgaande en geplande lessen.
- > Druk de reflectiememory (bijlage 4) twee keer af en knip de 12 reflectiememorykaarten uit.

LESVERLOOP

1 – PRIKKEL

Toon een of enkele foto's, filmpjes, (screenshots van) sociale media campagnes, reportages, ... van acties van jongeren die aanzetten of op een andere manier bijdragen tot herstel van elektrische en elektronische apparaten.

Omschrijf de actie(s) beknopt, bijvoorbeeld:

- > De campagne van Repair Everywhere steunen door een apparaat op een creatieve manier te herstellen en er een foto of filmpje van te delen op sociale media.

Bespreek de actie(s) en peil naar het doel en de motivatie van de afgebeelde jongeren.

- > Hoe voel je je bij deze actie? Waarom, denk je?
- > Wat is het doel van deze actie? Wie is de doelgroep van deze actie? Denk je dat het doel met deze actie behaald kan worden?
- > Vind je deze actie dan geslaagd? Wat vind je er (niet) geslaagd aan?
- > Zou je zelf willen deelnemen aan deze actie? Waarom (niet)?
- > Kunnen wij zelf een actie bedenken en uitwerken om datzelfde doel te bereiken?
- > Zou je zelf een (ander) doel willen behalen? Welk doel heb je in gedachten?
- > Kunnen wij daarvoor zelf een actie bedenken en uitwerken?

FILMPJE

Toon bijvoorbeeld fragmenten 14, 15, 16, 17 of 18 in de collectie op Het Archief voor Onderwijs.

In Koppen-fragment 14 (2'40") zamelen leerlingen van de school Sint-Angela in Tildonk oude gsm's in. Lieven Scheire toont de leerlingen welke kostbare grondstoffen er allemaal in een gsm zitten: goud, koper, kobalt, coltan, tin, palladium, ...

Koppen-fragment 15 (1'57") toont een Repair Café in Deurne. Een medewerker legt het principe en de werking van het Repair Café uit en een vrijwillige elektriciën herstelt een droogkast.

Journal-fragment 16 (1'51") toont een Repair Café in Eeklo. Een bezoeker en een vrijwilliger worden geïnterviewd en de organisator legt uit waarom ze het initiatief opstartten.

Koppen-fragment 17 (3'6") toont Creazi, een initiatief van de kringwinkel in Hasselt om op het eerste gezicht niet meer bruikbare onderdelen te verzamelen en als 'grondstoffen' door te verkopen aan creatieve klanten, zoals kunstenaars, leerkrachten en studenten. Als huisregel geldt dat klanten een foto van hun creatie opsturen naar de kringwinkel. Een kunstenaar toont wat hij met enkele onderdelen gemaakt heeft.

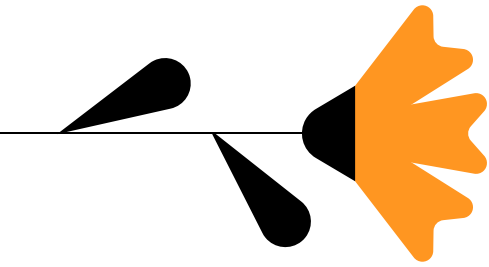
In fragment 18 (7'03") van het consumentenprogramma 'Voor hetzelfde geld' houden Thomas Vanderveken, Britt van Marsenille en Jan Van Looven een repair challenge. Ze proberen een smartphonescherf zo goedkoop mogelijk te herstellen. Thomas zal de smartphone zelf proberen herstellen, Britt gaat langs bij iLabo, een winkel die goedkoper herstelt dan de officiële dealer, en Jan gaat eerst te rade bij Cédric Van Loon, de hoofdredacteur van het computerblad Clickx.

TIP

Noteer beknopt wat de leerlingen 'geslaagd' of 'niet geslaagd' vinden aan de actie in twee kolommen op het bord of op een flap. Laat de kolommen hangen voor later, zodat de leerlingen hier inspiratie uit kunnen halen om criteria te bedenken tijdens stap 2 van de werkvorm *In de roos*.

Een actie is steeds doelgericht. Een actie bedenken, uitwerken en uitvoeren is het meest leerrijk wanneer de leerlingen niet gewoon meedoen met een andere actie (bijvoorbeeld deelnemen aan de campagne Repair Everywhere), maar zelf een actie bedenken en initiëren. Zo maak je de leerlingen actiecompetent en bouwen ze zelfvertrouwen op in hun eigen vermogen om keuzes te maken en om de samenleving vorm te geven.

2 – KERN

2.1 – Denkragen formuleren

Formuleer samen met de leerlingen enkele denkragen die betrekking hebben op het kiezen van een actie die aanzet of op een andere manier bijdraagt tot herstel van elektrische en elektronische apparaten. Vul daarvoor steeds het begin van de volgende vraag aan:

- > Wat kunnen en willen wij als (klas)groep ondernemen om/zodat ... (niet) ...?

Mogelijke denkragen zijn:

- > Wat kunnen en willen wij als (klas)groep ondernemen om herstel van elektrische en elektronische apparaten als eerste keuze te stimuleren bij onze medeleerlingen op school?
- > Wat kunnen en willen wij als (klas)groep ondernemen om onze medeleerlingen op school te overtuigen van het belang van herstel van elektrische en elektronische apparaten?
- > Wat kunnen en willen wij als (klas)groep ondernemen om ervoor te zorgen dat elektrische en elektronische apparaten zo ontworpen worden dat ze gemakkelijk en betaalbaar hersteld kunnen worden?
- > Wat kunnen en willen wij als (klas)groep ondernemen om de levensduur van de elektrische en elektronische apparaten op onze school te verlengen?

Noteer de denkragen op het bord of de flap.

TIP

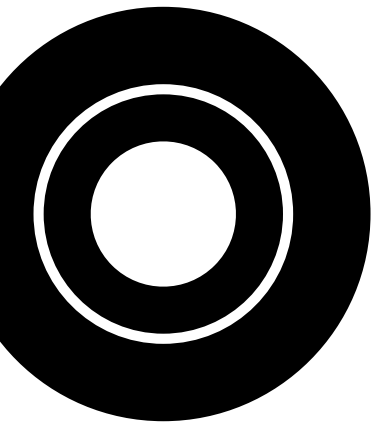
Activeer de voorkennis van de leerlingen uit de vorige lessen en stel vragen die peilen naar hun interesses en wat hen raakt.

Maak denkragen van de oorzaken (en gevolgen) in de rechterbovenhoek van het *Keuzekwadrant*, dus de oorzaken (en gevolgen) die vallen onder zowel 'Hier wil ik actie voor ondernemen' als 'Ik geloof dat wij hier een impact kunnen hebben'. Vul daarvoor steeds het begin van de volgende vraag aan:

Wat kunnen en willen wij als (klas)groep ondernemen om/zodat ... (niet) ...?

Neem de *Routekaart* en/of de stockfoto's uit module 2 er opnieuw bij. Misschien kunnen de leerlingen denkragen afleiden uit de positieve en negatieve gevolgen die ze in de *Routekaart* noteerden of uit wat ze voelden bij de stockfoto's?

TIP

Schaaf elke denkvraag bij tot alle leerlingen akkoord zijn met het doel van de actie. Kom tot een consensus door na te gaan welke leerlingen akkoord zijn en welke (nog) niet.

De leerlingen die het eens zijn met de denkvraag steken hun vuist in de lucht.

De leerlingen die bezwaar hebben tegen de denkvraag en iets willen toevoegen steken een open hand in de lucht.

Luister naar wat de leerlingen willen toevoegen en verwerk de feedback in een nieuw voorstel voor een denkvraag. Herhaal en herformuleer de denkvraag tot alle leerlingen hun vuist in de lucht steken.

2.2 – In de roos

Gebruik de werkvorm *In de roos* (© Djapo)¹ om de leerlingen te leren een doordachte keuze te maken aan de hand van vooropgestelde criteria.

Verdeel de leerlingen in groepen van drie tot zes leerlingen. Vertel dat elke groep de werkvorm *In de roos* gaat gebruiken om een antwoord te zoeken op een van de denkvragen op het bord of de flap. Tijdens deze oefening onderzoeken de leerlingen wat voor hen de belangrijkste criteria zijn van een actie die aanzet of op een andere manier bijdraagt tot herstel van elektrische en elektronische apparaten. Aan de hand van deze criteria zullen ze nieuwe acties bedenken en een actie kiezen om uit te werken en uit te voeren. Zo worden de leerlingen zich beter bewust van wat zij zelf belangrijk vinden in een actie, waardoor ze meer gemotiveerd zijn en hun bedachte actie effectiever zal zijn. Daarna zullen ze een actie kiezen om uit te werken en uit te voeren.

Geef elke groep een groot blad met drie concentrische cirkels (bijlage 2). Elke groep kiest democratisch één denkvraag uit en noteert die bovenaan het blad.

TIP

Gebruik een timer om het tempo te bewaken waarin de leerlingen de stappen van de werkvorm doorlopen, bijvoorbeeld vijf tot tien minuten per stap. Stel de **denkvragen** bij elke stap klassikaal of noteer ze stap per stap op het bord.

TIP

Gebruik tijdens de oefening *In de roos* regelmatig taal die de denkprocessen van de leerlingen benadrukt, zodat zij er zich bewust van worden, het leren verwoorden en het nut ervan kunnen opmerken. Denk aan woorden als 'brainstormen', 'ideeën bedenken', 'criteria bepalen', 'redenen of voorwaarden voor een goed idee', 'afoetsen', ...

¹ ~In de roos is een visueel denkinstrument van Djapo, waarmee je meteen ook oefent op creatief denken. Met visuele denkinstrumenten maak je je denken zichtbaar, waardoor je je denken stimuleert en je het anders mogelijk maakt om met je mee te denken. Creatief denken is andere ideeën genereren dan degene die je gewoonlijk zou bedenken. Het is afwijken van de bewandelde paden in je hersenen, waardoor je een nieuw verband ontdekt tussen twee elementen of contexten dat je daarvoor nog niet had gezien. Meer weten over visuele denkinstrumenten en creatief denken? www.djapo.be

Stap 1 – Ideeën bedenken

De leerlingen bedenken ideeën als antwoord op de denkvraag en schrijven ze uiterst links op het blad onder elkaar. Stel vragen om het bedenken van ideeën te stimuleren.

- > Op welke manieren kunnen we ...?
- > Hoe kan iemand ...?
- > Wie kan er een idee bedenken om/voor ...?
- > We willen ... Hoe zouden we dat kunnen doen?
- > Waar, met wie of wanneer kunnen we ...?
- > Welk ... kunnen we kiezen/doen?

Ideeën kunnen laagdrempelig zijn en aansluiten bij een bestaand initiatief, bijvoorbeeld:

- > Een Repair Café bezoeken.
- > Een campagne uitwerken om een Repair Café te promoten bij medeleerlingen.
- > Een communicatietekstje schrijven om het #Rechtoprepareren-manifest (www.repairshare.be/campagnes/ror/) te ondertekenen: "daarom ondertekent onze klas/school ...".
- > Een gepersonaliseerde poster maken om medeleerlingen aan te zetten tot het herstellen van defecte elektrische en elektronische apparaten.

Maar ideeën kunnen ook eerder hoogdrempelig of origineel zijn, bijvoorbeeld:

- > Afdankte elektrische en elektronische apparaten van medeleerlingen inzamelen en bepalen wat nog te herstellen is.
- > Een (mini) Repair Café voor defecte elektrische en elektronische apparaten van medeleerlingen organiseren op school, zelfstandig of in samenwerking met een Repair Café.
- > Een herstelwedstrijd of hackaton tussen klassen of scholen organiseren.
- > Een stand op het schoolfeest organiseren met een origineel herstelspel.
- > Leerlingen in een technische opleiding geven een herstelworkshop aan leerlingen in een niet-technische opleiding
- > Defecte elektrische en elektronische apparaten herstellen samen met ouderen in een woonzorgcentrum.
- > Een eigen herstelpoging filmen of fotograferen en de ervaring met tips en tricks delen op YouTube of in een blog.
- > Alle slapende apparaten bij de medeleerlingen thuis inventariseren.
- > Rondrijden met een bakfiets en slapende apparaten in de buurt ophalen en afgeven bij een recyclagepark.
- > Een online speurtocht naar reserve onderdelen lanceren.
- > Herstelverhalen verzamelen in de gemeente en delen in een blog of via sociale media.
- > Defecte toestellen inzamelen en (tijdelijk!) voor het parlamentsgebouw dumpen.
- > Defecte toestellen demonteren en met de onderdelen een kunstwerk maken of een (foto)tentoonstelling houden over de ontwerpfase en demonteerbaarheid van elektrische en elektronische apparaten.

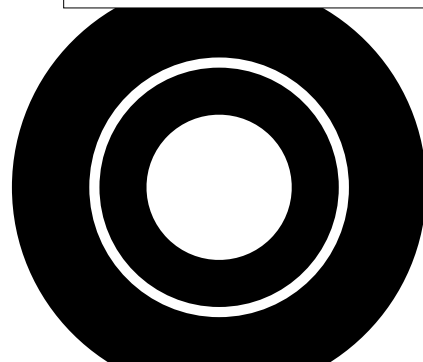
TIP

De Repair Cafés in de buurt van jouw school vind je op deze kaart. Hier vind je een handleiding om zelfstandig een Repair Café te organiseren.

DIFFERENTIATIE

Is zelf acties bedenken en uitwerken te hoogdrempelig voor de leerlingen? Bereid dan een eenvoudige actie of zoektocht voor en bezoek samen met de leerlingen een lokale hersteller. Ga bijvoorbeeld samen met de leerlingen op zoek naar de meest betaalbare en dichtstbijzijnde hersteloptie voor een defecte schoollaptop.

Stap 2 – Criteria bedenken

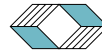
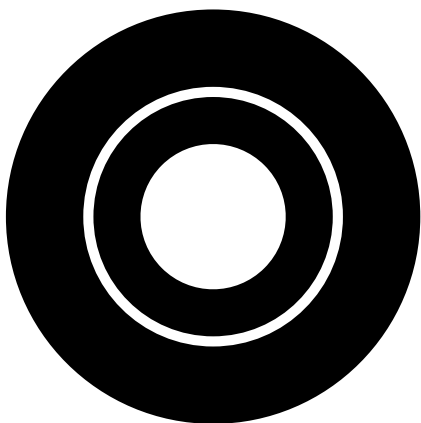
De leerlingen bedenken criteria waaraan de ideeën moeten voldoen. De leerlingen schrijven hun ideeën rechts van de kolom met ideeën onder elkaar.

- > Aan welke criteria moeten jullie ideeën voldoen?
- > Wat maakt een idee goed?
- > Wat vinden jullie goede voorwaarden voor de ideeën?
- > Welke kenmerken moeten jullie ideeën hebben?
- > Wat is belangrijk om te bepalen of een idee goed of slecht is?

Schuif zelf twee of drie criteria naar voor om het denkproces van de leerlingen op gang te brengen. Enkele voorbeelden van criteria:

- > De actie heeft een jong doelpubliek.
- > De actie betreft alle leerlingen in onze graad.
- > De actie betreft de buurtbewoners.
- > De actie is vernieuwend.
- > De actie heeft een blijvende impact.
- > De actie kan gedeeld worden op sociale media.
- > De actie wordt voorbereid en uitgevoerd zonder hulp van de leerkracht(en).
- > De actie mag niet meer dan ... euro kosten.
- > De actie speelt zich af binnen de schoolmuren.
- > De actie wordt voorbereid en uitgevoerd tijdens de schooluren.

De leerlingen selecteren democratisch de drie criteria die voor hen het belangrijkste zijn. Stimuleer de leerlingen daarbij om te luisteren naar elkaars meningen. De leerlingen omcirkelen elk gekozen criterium met een andere kleur.

DIFFERENTIATIE

Sommige criteria kan je als leerkracht vooraf vastleggen om de ideeën haalbaar te houden, bijvoorbeeld beperkingen in tijd, omgeving, budget, ...

TIP

Criteria bepalen kan erg uitdagend zijn. Wanneer de inspiratie moeilijk komt, kunnen ze inspiratie halen uit wat jullie tijdens de prikkel noteerden in de kolommen 'geslaagd' en 'niet geslaagd'. Vraag de leerlingen welke aspecten ze goed of net niet goed vinden aan dit idee. Die zet je om in criteria.

- > Wat vind je interessant aan dit idee?
- > Dat iedereen kan meedoen.
- > Kunnen we dan als criterium noteren dat iedereen moet kunnen meedoen?

- > Wat vind je minder goed aan dit idee?
- > Dat het veel geld kost.
- > Kunnen we dan als criterium noteren dat het goedkoop moet zijn?

LET OP!

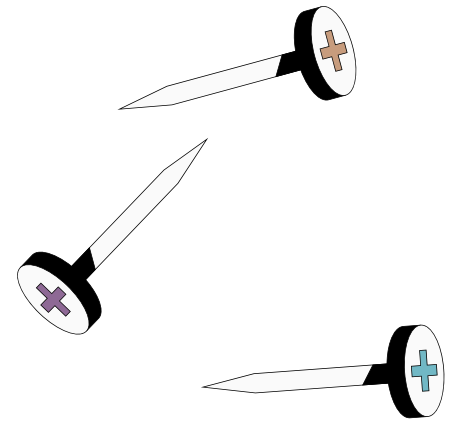
Let erop dat de criteria door iedereen ongeveer hetzelfde ingevuld worden. 'Comfortabel' kan bijvoorbeeld voor elke leerling iets anders betekenen. Vraag de leerlingen om in dat geval een alternatief te zoeken dat objectiever beoordeeld kan worden.

Stap 3 – Ideeën toetsen aan criteria

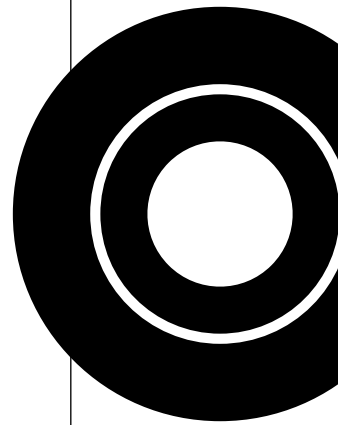
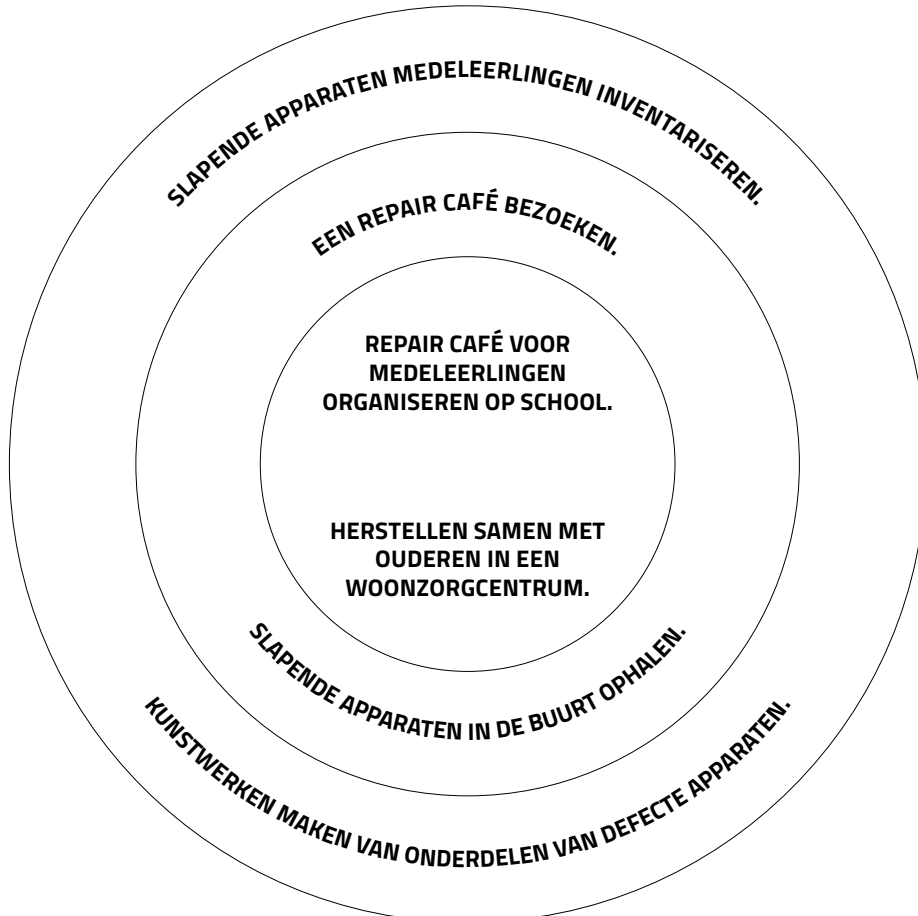
Leg de volgende stap uit aan de leerlingen.

Jullie hebben een lijst met eigen ideeën en jullie hebben bepaald aan welke criteria jullie ideeën moeten voldoen. Jullie gaan nu elk idee aan de gekozen criteria toetsen. Voldoet een idee aan een criterium, dan krijgt het idee een streepje. Ideeën zonder streepje schrijven jullie buiten de cirkels. Ideeën met één streepje komen in de buitenste cirkel, ideeën met twee streepjes in de tweede cirkel en ideeën met drie streepjes in het midden, of met andere woorden in de roos.

De leerlingen toetsen elk idee aan elk criterium. Als een idee aan een criterium voldoet, turven ze het idee met een streepje in de kleur van het criterium. Zo kunnen ze achteraf snel zien aan welke criteria het idee voldoet. Ze schrijven telkens na het turven het idee in de juiste cirkel.

DE ACTIE HEEFT EEN BLIJVENDE IMPACT
DE ACTIE KAN GEDEELD WORDEN OP SOCIALE MEDIA
DE ACTIE BETREKT DE BUURTBEWONERS.

Stap 4 – Resultaat beoordelen

Laat de leerlingen het resultaat bekijken en hardop benoemen welke ideeën er in het midden terecht zijn gekomen. Als er geen ideeën in het midden staan, vestig je daar de aandacht op. Vraag of de leerlingen tevreden zijn met het resultaat en zo niet, hoe dat komt.

- > Zijn jullie tevreden met het resultaat?
- > Zijn jullie misschien verrast door bepaalde resultaten?
- > Staan er ideeën buiten de roos waarvan jullie vinden dat die in het midden moeten komen?
- > Hebben jullie achteraf bekeken de juiste criteria geselecteerd?
- > Kunnen jullie ideeën aanpassen zodat ze meer naar het midden verschuiven?

Stap 5 – Reflecteren over het denkproces

Bespreek klassikaal de stappen die de leerlingen doorlopen hebben en peil naar hun bevindingen met betrekking tot hun denkprocessen.

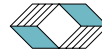
- > Jullie zijn vertrokken van een denkvraag. Wat deed die vraag met jullie?
- > Jullie hebben samen ideeën bedacht. Ging dat vlot of niet?
- > Waren er drempels of moeilijkheden bij het bedenken van ideeën?
- > Als jullie vlot op ideeën kwamen, wat heeft daar dan toe bijgedragen?
- > Na de ideeën ging je aan de slag met criteria. Hoe gemakkelijk konden jullie die bedenken?
- > Jullie hebben dan in groep drie criteria geselecteerd. Hoe verliep dat voor jullie?
- > Daarna hebben jullie de ideeën aan de criteria afgetoetst. Begrepen jullie die werkwijze? Hebben jullie toen bepaalde dingen opgemerkt?
- > Heeft *In de roos* jullie geholpen met jullie denkvraag? Waarom wel of niet?

2.3 – Actie

Elke groep leerlingen kiest één idee om uit te werken en uit te voeren als actie. De groepen maken samen de planning van hun actie op (taakverdeling, deadlines, ...) met behulp van (de vragen op) het werkblad (bijlage 3).

De groepen leerlingen kunnen hun actie uitvoeren als huiswerk of al dan niet begeleid tijdens de les (50 minuten extra werktijd).

Laat de leerlingen zoveel mogelijk 'bewijsstukken' verzamelen tijdens de actie en eventueel de hele lessenreeks, bijvoorbeeld door regelmatig foto's te nemen. Vraag hen om zoveel mogelijk bewijsmateriaal mee te nemen naar de les en verspreid de bewijsstukken over het klaslokaal.

DIFFERENTIATIE

Laat elke leerling één of meer streepjes zetten bij het idee of de ideeën waar zij het meest tevreden over zijn. Als er ideeën met veel streepjes niet in het midden van de roos staan, kan je de ideeën samen proberen aan te passen zodat ze wel naar het midden van de roos kunnen verschuiven.

TIP

Neem de *Routekaart* uit module 2 er weer bij en toets de ideeën voor acties aan positieve en negatieve scenario's in de *Routekaart*.

- > Aan welke positieve gevolgen in onze Routekaart zou onze actie kunnen bijdragen?
- > Zou onze actie ook kunnen leiden tot sommige negatieve, ongewenste gevolgen?

3 – SLOT

Ga aan de slag met de werkvorm *Reflectiememory* (© Djapo). Tijdens deze oefening denken de leerlingen kritisch na over hun leerproces.

- > Hoe heb ik geleerd?
- > Wat heb ik geleerd?
- > Wat kan ik hiermee doen?

Herhaal en overloop beknopt wat jullie samen gedaan hebben tijdens deze les(senreeks). Leg de twaalf reflectiememorykaarten (bijlage 4) in willekeurige volgorde omgekeerd op een tafel. Vraag telkens een leerling aan om twee kaarten om te draaien. Draait de leerling twee dezelfde kaarten om? Laat de leerling dan de reflectievraag op de kaarten luidop voorlezen.

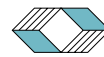
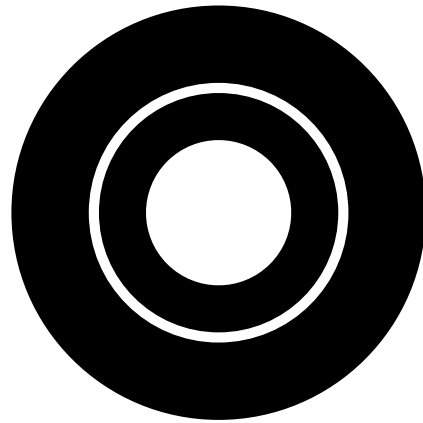
Vraag een andere leerling om één bewijsstuk uit te kiezen en erbij te gaan staan. De leerling probeert aan de hand van het gekozen bewijsstuk een antwoord te formuleren op de reflectievraag. Speel de reflectiememory door tot je alle vragen behandeld hebt.

Vraag door en peil naar de reden van een antwoord.

- > Wat deed jij tijdens de voorbereiding en uitvoering van het project?
- > Wat vond je van samenwerken met andere leerlingen?
- > Wat ging goed? Wat ging minder goed?
- > Waarom voelde je dit?
- > Hoe voelde jij je tijdens het project? Waarom?
- > Hoe hebben anderen zich gevoeld, denk je?
- > Waarom heb je dit gemist?
- > Wat zou je anders doen?
- > Waarom vond je dit een drijfveer tijdens het project?
- > Waarom wil je dit aan anderen vertellen?
- > Waarom wil je dit graag doen in de toekomst?

Stimuleer de leerlingen ook om tijdens dit reflectiegesprek te reflecteren over de impact van hun actie.

- > Heb je het gevoel dat je met je actie impact hebt gehad op je leefomgeving?
- > Had je dit verwacht?
- > Hoe had je actie (nog) meer impact kunnen hebben?
- > Heb je het gevoel dat wat jij doet iets opbrengt voor de samenleving?

DIFFERENTIATIE

Leent de klasdynamiek zich niet tot reflectie in groep? Verlaag dan de drempel bij de leerlingen om eerlijk en openlijk te reflecteren door dezelfde oefening in kleinere groepjes te doen. Je kan de reflectiekaarten ook verdelen over de helft van de leerlingen. De andere helft van de leerlingen schuift elke twee minuten door naar een nieuwe gesprekspartner. De duo's reflecteren zo elke twee minuten over een andere reflectievraag.

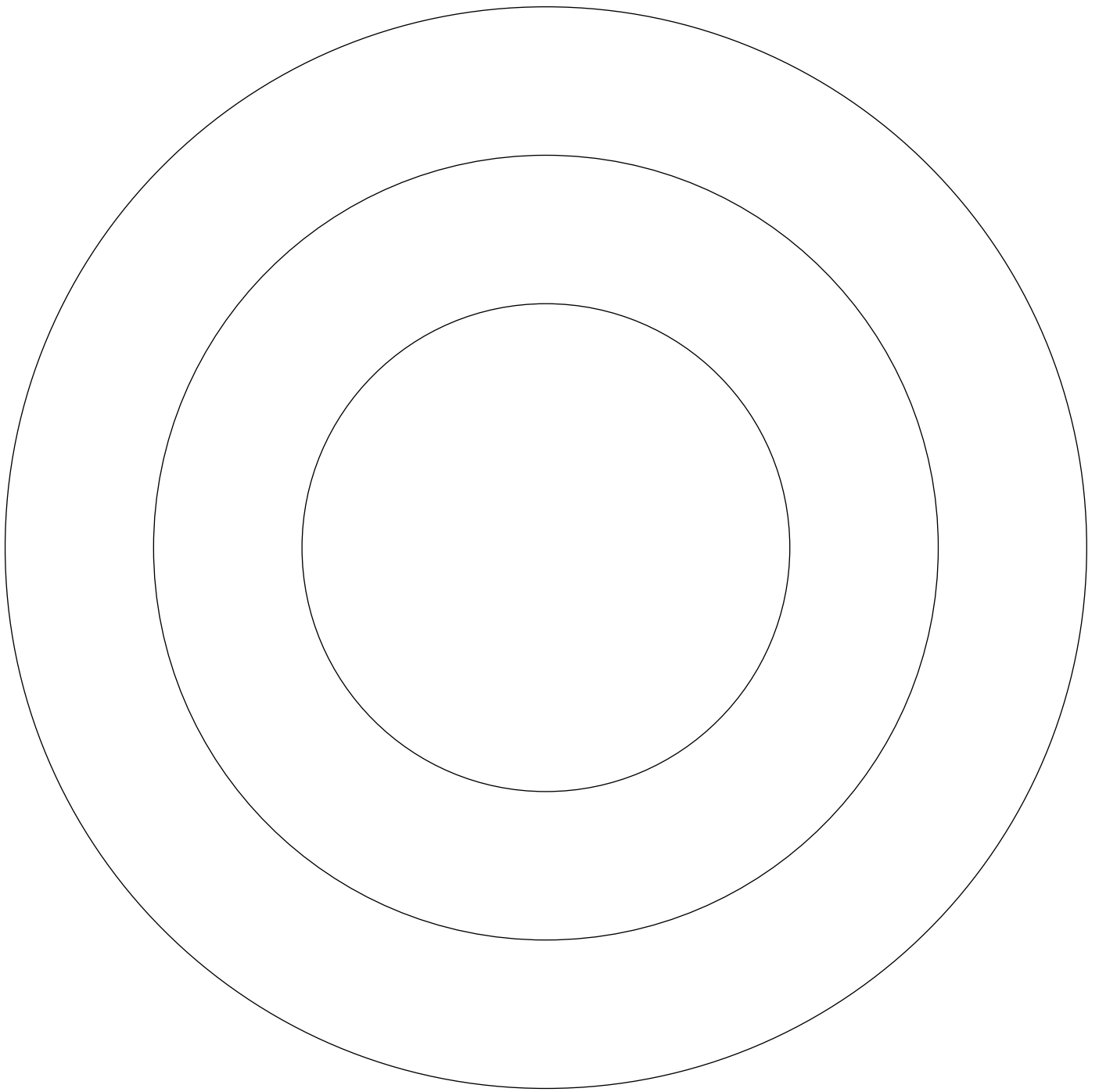

DIFFERENTIATIE

Als je de lessenreeks met deze module begint, kunnen de ervaringen en bevindingen van de leerlingen tijdens deze les inspiratie vormen om tijdens andere lessen standpunten in te nemen, de impact van hun keuzes te verkennen, interessante vragen te bedenken, dieperliggende oorzaken te onderzoeken, ...

Namen groepsleden

- Groepslid 1 .....
- Groepslid 2 .....
- Groepslid 3 .....
- Groepslid 4 .....
- Groepslid 5 .....
- Groepslid 6 .....

Idee voor actie dat wij willen uitwerken en uitvoeren:

.....
.....
.....

Praktisch

Wanneer gaat onze actie door?

.....
.....

Waar gaat onze actie door?

.....
.....

Wat is/zijn de doelgroep(en) van onze actie?

.....
.....

Welke onderdelen van onze actie zijn gemakkelijk om te organiseren? Welke zijn moeilijker?

.....
.....
.....
.....
.....

Van wie hebben we hulp nodig om onze actie uit te voeren?

.....
.....

Welke taken moeten we uitvoeren om onze actie voor te bereiden?
 Welk materiaal hebben we daarvoor nodig?
 Welk groepslid is ervoor verantwoordelijk dat de taak uitgevoerd wordt?
 Wanneer moet de taak uitgevoerd zijn (tussendeadlines)?

Taaknummer	Taak	Materiaal	Verantwoordelijke	Deadline
<i>Voorbeeld</i>	<i>De directeur om toestemming vragen om tijdens de speeltijd ...</i>	<i>Beleefd mailtje</i>	<i>Naam leerling</i>	<i>... / ... / ...</i>

Welke taken moeten we uitvoeren tijdens onze actie?
 Welk materiaal hebben we daarvoor nodig?
 Welk groepslid is ervoor verantwoordelijk dat de taak uitgevoerd wordt?
 Wanneer moet de taak uitgevoerd zijn (tussendeadlines)?

Taaknummer	Taak	Materiaal	Verantwoordelijke	Deadline
<i>Voorbeeld</i>	<i>De andere leerlingen betrekken ...</i>	<i>Affiche / Oproep op Smartschool</i>	<i>Naam leerling</i>	<i>... / ... / ...</i>

**Wat vond ik leuk aan
dit project?**

**Wat miste ik aan
dit project?**

**Wat wil ik graag
meenemen naar
toekomstige
activiteiten?**

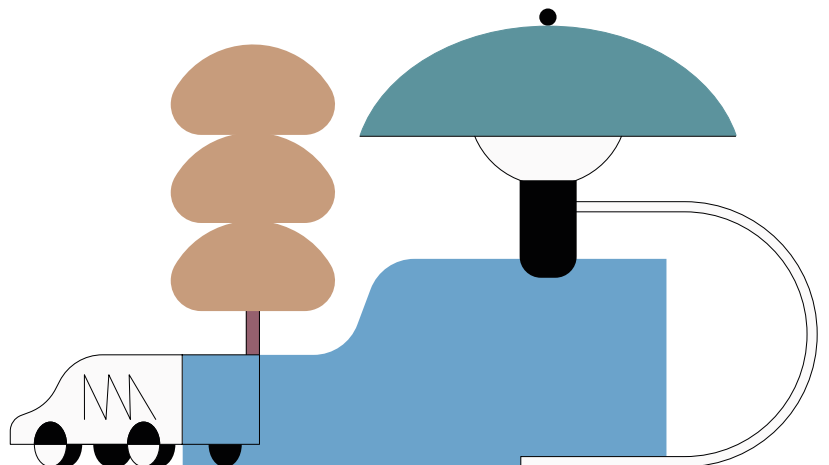
**Wat vond ik leerrijk
aan dit project?**

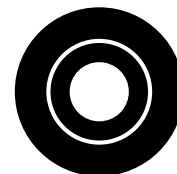
**Wat was mijn drijfveer
tijdens dit project?**

**Wat zou ik graag aan
anderen vertellen over
dit project?**

COLOFON

Redactie

Bram Speleman

Vormgeving

Toast Confituur Studio

© 2023 / Djapo

Djapo vzw
Ortolanenstraat 6
3010 Kessel-Lo
0460 95 71 01
info@djapo.be
www.djapo.be

Dit lespakket kwam tot stand in het kader van het Europese project Sharepair (www.sharepair.org) in opdracht van Stad Leuven, Apeldoorn en Roeselare, in samenwerking met Repair&Share en Maakbaar Leuven en met steun van de Vlaamse overheid.

Onze oprechte dank gaat uit naar

Stad Leuven, voor het vertrouwen en de gewaardeerde samenwerking;

leerkracht Adriaan Dirickx (GO! campus Redingenhof), voor zijn enthousiasme en gewaardeerde feedback;

de partners Repair&Share, Maakbaar Leuven en de gemeenten Apeldoorn en Roeselare voor hun inhoudelijke expertise en feedback.

Interreg
North-West Europe
SHAREPAIR

België
partner in ontwikkeling

Apeldoorn

**REPAIR
& SHARE**

SMART HUB

**VLAAMS-
BRABANT**

Vlaanderen
verbeelding werkt

leuven

ROESELARE
leef voor jou

elijn
Oligines-Loozele-De-Nieve